

Oppsummering av høring – Furuberget naturreservat

Innledning

Statsforvalteren i Innlandet sendte den 21. mars 2023 ut forvaltningsplanen for Furuberget naturreservat i Hamar kommune på høring. Planen ble sendt på høring til grunneiere, lokale/regionale etater og myndigheter samt andre som kunne tenkes ha interesse av planen. Det kom tre innspill i forkant av forvaltningsplanarbeidet, og ni innspill i løpet av høringa. De som uttalte seg var Franzefoss minerals, Bane NOR SF, Hamar og Hedemarken turistforening, Hamar orienteringsklubb, Innlandet fylkeskommune, private grunneiere og andre interessenter. De tre innspillene som kom i forkant av arbeidet er kommentert i eget dokument vedlagt forvaltningsplanen på nett FPNV.

Høringsuttalelser – oppsummering og kommentarer

1 Bane NOR SF

Bane Nor skriver at Furuberget ligger nært Dovrebanen og at terrenget er bratt ned mot jernbanen. Bane NOR er opptatt av sikkerheten og har etter tillatelse fra Statsforvalteren satt opp nye gjerder langs Bergstien i 2022. Det er ønskelig at dette gjerdet må kunne vedlikeholdes. Det må unngås at trær faller ned på sporet og hindrer togtrafikken. Bane Nor ønsker at det forutsettes at det om nødvendig vil være tillatt å felle eventuelle trær for å unngå dette.

Statsforvalterens kommentar:

Statsforvalteren takker for innspillet og er enig med Bane NOR om både vedlikehold av gjerdet og uttak av trær for sikkerhetens del. Begge tiltakene vil likevel være søknadspliktige tiltak, men tiltakshaver kan forvente tillatelse til både vedlikeholdet og uttak av trær som kan stå i fare for å komme ned på jernbanesporet.

2 Franzefoss minerals

Franzefoss minerals til vernegrensen og sier de ikke kjenner til bakgrunnen for at vernegrensen viser å være innenfor dagbruddet. I gjeldende reguleringsplan og kommuneplanens arealdel er området som sees på kartet som dagbrudd avsatt til nettopp dette, og det er uforståelig at vernegrensen er innenfor dette arealet og det er nå ikke noe kalkskog å verne innenfor dagbruddet. Det foreslås derfor at vernegrensen justeres lik at den følger yttergrensen for dagbruddet og skjermingssone etter gjeldende reguleringsplan. Hvis det er vanskelig med endring av vernegrensen bør det gis dispensasjon fra vernebestemmelsene for det aktuelle området, slik at det ikke er tvil om at arealet kan disponeres i henhold til gjeldende reguleringsplan og arealplan.

Statsforvalterens kommentar:

Statsforvalteren opplyser om at vi nå holder på å kvalitetssikre grenseinformasjonen opp mot bruddkanten på kalkbruddet og vil følge opp dette videre framover mht. kart o.a. Vi vil ta nærmere kontakt med Franzefoss Minerals og grunneiere om dette.

3 Hamar og Hedemarken turistforening

Hamar og Hedemarken turistforening synes det er fint at det nå blir utarbeidet en forvaltningsplan for Furuberget naturreservat. Furuberget er svært viktig for nærmiljø friluftsliv for veldig mange bosatt og besøkende i Hamarregionen. Innspillene går i hovedsak på friluftsliv. HHT er enig i at det er gunstig å kanalisere ferdsel og viser til at det pågående prosjektet som de har fått lov til å gjennomføre, merking og skilting av nye runder i og gjennom naturreservatet. HHT sier de er usikre på teksten angående normalt vedlikehold av merkede stier, men håper og tror det er slik å forstå at normal rydding av stien slik at man både finner fram og ser merkingen (altså normal rydding f.eks. ved vindfall og når trærne vokser inn i stien) er del av dispensasjonen vi har fått og at det ikke er behov for å søke mer om dette.

HHT støtter tankegangen om la en eller flere hovedtraseer gjennom reservatet gi tillatelse til å sykle, og at det informeres godt om hva som er lov og ikke lov. HHT viser til et Strava heat map som viser hvor det registrert sykling, også innenfor reservatgrensen som videre da viser at det trolig er mange som ikke vet om sykkelforbudet i naturreservatet. Det kan være aktuelt å utvikle et sykkelområde nær dagsturhytta, utenfor reservatet, og det er viktig å informere godt om hvordan en oppfører seg på sykkel f.eks ved stivettreglene.

HHT viser igjen til Strava Heat map ang. ferdsel i Furuberget. Dette viser at de runder som nå merkes i Furuberget inkl. naturreservatet er det mest brukte ferdselsårene i området. Det gjøres oppmerksom på at det er HHT som er ansvarlig for merkingen, og at det bør tas bort at det står at Hamar kommune gjør dette. Det nye navnene til rundene i Furuberget er nå: vernerunden, bergstirunden, salamanderrunden, borgrunden, tårnrunden. Vernerunden blir omtalt som en natursti noe HHT mener er feil begrep da disse skiltene ikke inneholder oppgaver, men informasjon.

Til sist viser HHT sin støtte i arbeidet med kommunikasjonsplan og holdningsskapende tiltak og samarbeider gjerne om Statsforvalteren om informasjon om de ulike stirundene, også utenfor reservatet.

Statsforvalterens kommentar:

Statsforvalteren viser til samarbeidet med tilrettelegging av stier og vår dispensasjon av 01.09.2022 med tilhørende vilkår til skilting og merking av turstier. Denne dispensasjonen var stilet til både Hamar kommune og Hamar og Hedemarken turistforening, og dette er bakgrunnen for omtalen av ansvarsforhold i kap. 2.3 i besøksstrategien. Når det gjelder vedlikehold av stier og merking må dette også omsøkes, og ved like dispensasjoner vil det bli satt vilkår som definerer omfanget av slikt vedlikehold. Se nærmere omtale av stivedlikehold under våre kommentarer knyttet til omtalen av orienteringsklubbens innspill. Utfordringer og muligheten knyttet til ferdsel følges opp i forvaltningsplanens tiltaksdel og besøksstrategien, gjennom pågående kommunikasjons- og tilretteleggingsarbeid.

Når det kommer til sykling er vi hos Statsforvalteren i prosess med å vurdere om det skal tillates med sykling på en eller flere etablerte stier innenfor reservatet. Dette vil tas opp til nærmere vurdering når verneforskriften skal revideres på et senere tidspunkt. Inntil videre er sykling forbudt i naturreservatet.

4 Hamar orienteringsklubb

Hamar orienteringsklubb viser til at det er på høy tid med forvaltningsplanen med tanke på avklaring av allmenhetens muligheter og begrensninger 30 år etter av vernet ble opprettet. Det skrives at manglende forvaltnings/skjøtsel har ført til mye av det som forvaltningsplanen beskriver som uønsket utvikling. **e**

Videre erkjenner ikke forvaltningsplanen orienteringskartet for Furuberget som legitimt idrettsanlegg. Forvaltningsplanen behandler ikke skjøtsel av vindfall. Det er utydelig hva som er eksisterende stier. Det skrives at forvaltningsplanen opprettholder prinsippet om at organisert idrett ikke er tillatt. Statsforvalteren legger et svært lavt aktivitetsnivå til grunn når eventuelle dispensasjoner skal vurderes. Hamar o-klubb har god oversikt over de sårbare områdene i Furuberget og har forholdt seg til det. Reservatet sammen med dagbruddet reduserer i sterk grad det omfanget terreng vi kan bruke. På nasjonalt nivå drøftes det med departementet og Miljødirektoratet om rammeavtaler for friluftslivet bl.a. orienteringsaktivitet i verneområder. Det forslås at Hamar o-klubb kan få en slik rammeavtale. Det viser til nylig gitt dispensasjon for to tur-orienteringsposter i Furuberget og at en rammeavtale ville forenkle både deres og verneområdeforvaltningens saksbehandling.

Hamar o-klubb har forvaltet Furuberget og Frøbergsberget som et friluftsområde for aktiv bruk siden klubbens stiftelse i 1966. Det første spesialtegnede kartet var klart i 1962. Kargrunnlaget blir jevnlig revidert og bl.a. skogbestand og stier. I samarbeid med HHT ble det for noen år siden laget et Tur- og kulturkart for Furuberget på samme grunnlag. Dette er montert på tavler flere steder ve innfallsportene til Furuberget, deriblant reservatet. De håper at bruksmuligheten kan bestå.

Helt til slutt skriver de at det hadde vært interessant å få brakt på det rene om Furuberget etymologisk kommer fra furu eller fure og om det i tilfelle vil påvirke verdivurderingen av furu som et framhevet treslag i berget.

Statsforvalterens kommentar:

Statsforvalteren viser til verneforskriften pkt. IV 4 om at «idrettsarrangement, jaktprøver og annen organisert bruk av reservatet er forbudt». Vneforskriften har ingen spesifisert dispensasjonsbestemmelse som kan gi tillatelse til dette. Det er likevel anledning til å søke om å få benytte reservatet til arrangement hvis ikke tiltaket strider mot verneformålet eller kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Det kan gis en dispensasjon fra verneforskriften jf. naturmanngfoldloven § 48. Turposter, orienteringsposet o.l. er å anse som organisert bruk av reservatet og har som regel ukjent antall deltakere. Vi ser derfor på slike tiltak som søknadspliktige og det vil vurderes i hvert enkelt tilfelle om det kan gis en tillatelse om tiltaket ikke strider mot verneformålet eller vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Vi har gått gjennom de foreslåtte retningslinjene på nytt etter innspillet og vurderer at våre foreslåtte retningslinjer i forvaltningsplanen for organisert bruk, som idrettsarrangement, av reservatet er dekkende. Vi ønsker tett dialog med søkere i slike tilfeller for å se på muligheter for gode løsninger. Det er noe uklart for oss hva orienteringsklubben legger i en «rammeavtale». Ut fra vernebestemmelser og verneverdier er det uansett nødvendig med en konkret vurdering av søknader om idrettsarrangement ut fra omfang, tid på året, område etc., jf. vår dispensasjon av 17.04.2023 om utplassering av orienteringsposter til orienteringsklubben. Statsforvalteren viser avslutningsvis til at deltagelse i prosessen med revisjon av flerbruksplan for friluftinteressene i Furuberget/Frøbergsberget inngår i tiltaksdelen i besøksstrategien for Furuberget naturreservat.

Ut fra bruken av verneområdet har vi valgt å utarbeide en egen besøksstrategi for Furuberget naturreservat. Det er tre formål med besøksstrategien; å minimere de negative effektene av ferdsel på verneverdiene, å opprettholde mulighetene for naturopplevelser og friluftsliv for Hamars befolkning.

Når det gjelder eksisterende stier og rydding viser vi til forskriftens pkt. VI 4 om at det kan gis tillatelse til merking og vedlikehold av eksisterende stier og løyper. Dvs. eksisterende stier og løyper på fredningstidspunktet. Det kan påregnes at det vil bli gitt tillatelse til slikt vedlikehold (rydding av vindfall etc.) på de merka/planlagt merka stiene i kartvedlegget til

forvaltningsplanen. Det kan også være aktuelt å gi tillatelse til vedlikehold av andre stier etter en konkret vurdering i det enkelte tilfelle, og der prinsippene i besøksstrategien følger. Vi har justert retningslinjene om dette etter høring.

5 Innlandet fylkeskommune

Innlandet fylkeskommune viser til at det ikke er registrert kulturminner i verneområdet i dag, men at det kan tenkes at det finnes kulturminner der. Det planlegges befarings- og kartleggingsarbeid til området for å se etter automatisk freda kulturminner. Det bes om at det tas inn i forvaltningsplanen hvordan Statsforvalteren stiller seg til kulturminneregistrering og istandsettinger, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

Fylkeskommunen er positiv til at forvaltningsplanen viser en god bevissthet rundt å ivareta friluftsinteressene for allmenheten og at vi søker å minimere de negative effektene ferdsel kan ha på verneverdiene.

Til sist nevnes det at forvaltningsplanen tar fint for seg de forvaltningsutfordringer og løsninger knyttet til naturmangfold og fremstiller fornuftige tiltak for å bevare verdiene i området.

Statsforvalterens kommentar:

Det er i dag ikke egen hjemmel i verneforskriften til å foreta kulturminneregistrering eller til vedlikehold, skjøtsel og istandsetting av eksisterende kulturminner. Statsforvalteren vil foreslå at de innarbeides en hjemmel i verneforskriften til «istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner» etter søknad. Dette vil kunne gjøres ved eventuell utvidelse av reservatet og dermed revisjon av verneforskriften. Inntil en eventuell slik endring av forskriften vil slike søknader behandles etter verneforskriftens punkt VIII og naturmangfoldloven §48.

6 Janne Vikerødegården

Det er uttrykt et ønske om at grunneierne nevnes i forvaltningsplanen. Grunneier sier og at det er behov for at det tydeliggjøres at denne forvaltningsplanen ikke gjelder for nytt eventuelt vern som er på gang i Furuberget. Ang. kalkbruddet og vernegrensen. Slik som vernegrensen er inntegnet nå har ikke arealet som er kalkbruddet noen verneverdi etter gjeldende forskrift. Det bes om at grensen endres.

Det skrives at det er lavt kunnskapsnivå hos befolkningene om hva som er tillatt og ikke innenfor naturreservatet og viser da spesielt til sykling, bål, overnatting utendørs, plukking av planter vs. Sopp og bær.

Skilting i reservatet bør så langt det lar seg gjøre utformes i slektenskap med eksisterende skilting av bygdeborgen. Det kan være tilsvarende materialbruk og format mv. Kanskje er det hensiktsmessig å vente med skilting til eventuelt nytt vern er på plass.

At det er tillatt med jakt og fiske er positivt for grunneier med tanke på tildeling av jaktkvote.

Ang. motorisert ferdsel ved uttak av trær og andre arbeider spørres det om det er aktuelt å oppfordre til bruk av hest.

Det bes om at det i planen blir skrevet noe om at det tillates beitedyr slik som geit, ku og sau. Dette fordi det kan være en fordel for mangfoldet samt å holde vegetasjonen nede.

Statsforvalterens kommentar:

Statsforvalteren viser til at grensene for naturreservatet når blir kvalitetssikret, spesielt mot bruddkanten av kalkbruddet, og vil følge opp dette videre fremover mht. kart o.a. Som et ledd

i arbeidet med forvaltningsplanen med tilhørende besøksstrategi vil det også bli satt opp informasjonsplakater på sentrale steder i området om verneverdier, enkelte bestemmelser og kart på sentrale steder i tilknytning til reservatet. Utformingen vil følge standard mal for verneområder. Beiting som på fredningstidspunktet er tillatt etter verneforskriftens punkt V 3. Som en del av forvaltningsplanarbeidet er det også utarbeidet en egen skjøtelsesplan, men beiting er ikke vurdert som egne skjøtselstiltak i den. Vi har justert teksten i forvaltningsplanens retningslinjer som muliggjør bruk av hest som alternativ ved uttransport av trær mv. Sykling er forbudt i reservatet. Ved en eventuell forskriftsendring, ved utvidelse av Furuberget naturreservat, vil det vurderes å åpne for sykling langs en eller flere strekninger innenfor reservatet.

7 Hilde Berit Evensen

Tilbakemeldingen går på to punkter i forvaltningsplanen. Det skrives at terrengsykling utenfor hovedstinettet i Furuberget har gjort skade på trær og busker og annen vegetasjon. Det skrives at syklingen kan ha negativ virkning på fugle- og dyrelivet. I tillegg oppleves lik sykling som stressende på de som ferdes til fots på kryss og tvers fordi terrengsyklistene kommer brått på og ofte fra uventet hold. Det bes om at forvaltningen ikke legger til rette for hopping med sykkel i Furuberget og viser til allemannsretten om sykling.

I tillegg nevnes inngrepsgrensen og at Furubergets tålegrense for inngrep er nådd og at en absolutt yttergrense for ytterligere menneskeskapte byggverk og installasjoner må settes.

Statsforvalterens kommentar:

Statsforvalteren viser til vår omtale av sykling ovenfor, og at informasjon til besøkende om dette vil bli prioritert. Det er ikke tillatt med en oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger mm. jf. verneforskriften pkt. IV 3. Statsforvalteren vil generelt ha en restriktiv holdning ved behandling av ev. søknader om dette, og slike søknader må vurderes etter verneforskriften pkt. VIII og naturmangfoldloven § 48.

8 Hans Myhre

Tilbakemeldingen går på tre punkter. Det vises til at det er satt opp kasser rundt om i Furuberget i regi av Naturskolen som har ført til nye tråkk i et område hvor det er funnet en sjelden soppart. Kassen ble flyttet av vedkommende for at funnstedet ikke skulle bli skadet. Videre nevnes orienteringsløp, at dette bør stoppes da det fører til at det blir tråkket opp nye stier. I tillegg skrives det at sykling bør stoppes.

Statsforvalterens kommentar:

Når vi gir dispensasjoner til utplassering av turposter o.a. vurderer vi lokalisering ift. verneverdier og det gis vilkår for å unngå negative konsekvenser for verneverdiene. Videre har vi som mål at ferdselen skal kanaliseres mest mulig til de største stiene i området og at antallet stiforgreininger ut fra disse ikke skal øke jf. besøksstrategien. Dette følges opp gjennom merking og informasjon. Verdier knyttet til granskogen er omtalt i skjøtelsesplanen, inkludert bevaringsmål og tiltak for å ta vare på verneverdiene. Vi viser til vår omtale av sykling ovenfor.

9 Arne Olav Velten

Innmelder har en bekymring når det gjelder verneområdet og det er dette som gjelder spredning av fremmede arter inn i reservatet. Det nevnes at Dovrebanen følger mjøskanten, og har stor trafikk og dermed drar med seg mye inndragsuget gjennom lufta. Innmelder har merket seg spredningen av Canadagullris og at denne har slått seg til langs jernbanetorget og sprer seg videre derfra. Det menes at det er behov for øyeblikkelig aksjon mot denne veksten slik at den ikke sprer seg inn i Furuberget. I tillegg nevnes det at planten berberis også er på tur inn i Furuberget.

Innmelder skriver videre at de er bekymret for uønsket bålbrenning spesielt i tilknytning til ny dagsturhytte. Det har vært behov for vedkommende å slukke bål som har vært forlatt og viser til at det er stor brannfare i løpet av sommerhalvåret. Det menes at det er behov for et totalforbud mot bålbrenning i området. Til sist sies det at de er positive til tiltakene i planen og ønsker lykke til med gjennomføringen.

Statsforvalterens kommentar:

I Innlandet legger Statsforvalteren opp til at prioritering av bekjempelsestiltak mot fremmede arter primært etter mot spesielle områder, i all hovedsak verneområder. Statlige og regionale sektormyndigheter arbeider med å framfor alt hindre spredning av fremmede arter fra egen grunn. Dette gjelder også kommunene. Veg- og jernbanemyndighetene kan prioritere strekninger inntil for eksempel verneområder for ytterligere bekjempelse utover det som ligger i de vanlige driftskontraktene. Statsforvalteren har dialog med de ulike sektorene om bekjempelse og begrensnig av fremmede arter ulike steder i Innlandet for at en skal lykkes best mulig med dette. I Furuberget naturreservat har enkelte fremmede arter spredd seg inn i verneområder, spesielt i tilknytning til jernbanen. Vi er interessert i å kartlegge omfanget av Canadagullris som Velten tar opp. I skjøtselsplanen for Furuberget naturreservat er bekjempelse av fremmede arter i ulike hovednaturtyper noe nærmere beskrevet.

Vedlegg I – alle høringsuttalelser

Høringsuttalelse fra Hilde Berit Evensen 22.03.2023

MERKNADER : 1. SYKLING Min erfaring er at terrengsykling utenfor hovedstinettet i Furuberget har gjort skade på trær og busker og annen vegetasjon. Slik sykling kan også ha negativ virkning på fugle- og annet dyreliv. I tillegg oppleves slik sykling som stressende på gående som ferdes på kryss og tvers fordi terrengsyklistene kommer for brått på og ofte fra uventet hold. Jeg ber om at det ikke lenger legges til rette for hopping (i bratte nedoverbakker) med sykkel i Furuberget. «Veien, stien eller terrenget du sykler i må tåle slik bruk» jf: <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/friluftsliv/friluftsliv-og-allemannsretten/sykle/> 2. INNGREPSGRENSE Jeg opplever at Furubergets tålegrense for inngrep er nådd og at en absolutt yttergrense for ytterligere menneskeskapte byggverk og installasjoner må settes.

Høringsuttalelse fra Hans Myhre 22.03.2023

Furuberget.

Dette ligger litt tilbake i tid: Skogskjefen i Hamar ville hogge ned Grana i Furuberget. Den ville jo dø av seg selv på grunn av all kalken i jordsmonnet. Det var jo galskap. De burde bare dette ned og ligge der, det skaper jo biologisk mangfold.

Den såkalte Naturskolen i Hamar hadde satt opp kasser rundt om som elevene skulle gå til, hvorfor vet jeg ikke. MEN, når de settes opp lages det en ny sti og den gikk rett gjennom et sted hvor en meget sjelden sopp var funnet. For at funnstedet ikke skulle bli helt ødelagt flyttet jeg kassen til en av de ordinære stiene.

Så til orienteringsløpingen. Det bør stoppes fordi det stadig blir tråkket nye stier.

Og denne fordømte villsyklingen overalt. Stopp dette.

Vennlig hilsen

Hans Myhre, soppakkyndig siden 1987.

Høringsuttalelse fra Bane NOR 19.04.2023

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Dato: 19.04.2023
Saksref: 202215411-3
Deres ref.: 2022/10205
Side: 1 / 1

Vår saksbehandler: Gudrun Cathrine Laake
Telefon:
Mobil: +47 91655127
E-post: Gudrun.Cathrine.Laake@banenor.no

Hamar kommune - Furuberget naturreservat - høring av forvaltningsplan - Bane NORs uttalelse

Vi viser til brev datert 21.03.2023.

Furuberget naturreservat ligger nær Dovrebanen. Terrenget er bratt ned mot jernbanen. Bane NOR er opptatt av at sikkerheten ivaretas, og oppsatte gjerder langs Bergstien må kunne vedlikeholdes. Det må også unngås at trær kan falle ned på sporet og hindre togtrafikken. Vi forutsetter at det om nødvendig vil være tillatt å felle eventuelle trær for å unngå dette.

Med vennlig hilsen

Åsne Fyhri
assisterende sjef Planforvaltning
Bane, Drift og teknologi

Gudrun C Laake
senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Bane NOR SF
Postboks 4350, NO-2308 Hamar
Sentralbord: 05280

postmottak@banenor.no
banenor.no
Org.nr.: NO 917 082 308 MVA

Bankgiro: 8101.46.68128
IBAN-nr.: NO5581014668128
BIC: DABANO22

Høringsuttalelse fra Franzefoss minerals 17.04.2023

Statsforvalteren i Innlandet

Deres ref.: sfinpost@statsforvalteren.no Vår ref.: Håkon Mork

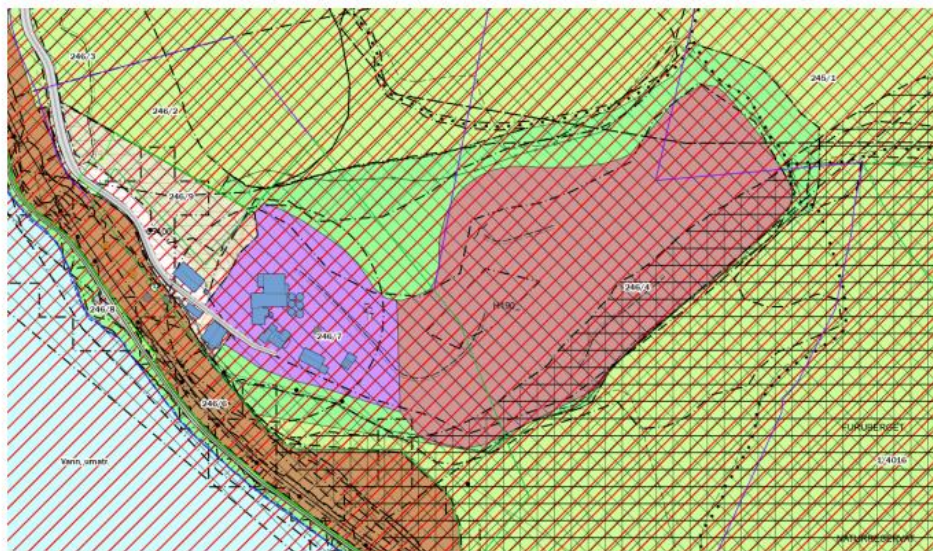
Rud 17.04.2023

Vedr.: Høringsuttalelse til forvaltningsplan for furuberget naturreservat

Viser til utsendt høringsbrev datert 21.03.2023 med referanse 2022/10205.

Franzefoss Minerals AS har konsesjon til uttak av kalkstein på eiendommene gnr./bnr. 245/1, 246/1, 246/2, 246/3, og 246/4 i Hamar kommune. Jessnesstranda 2 AS eier gnr./bnr. 246/7 og 246/9. Jessnesstranda 2 AS er eid 100% av Franzefoss Minerals AS. Vi har i tillegg avtale om uttak med grunneier Janne Vikerodegården for gnr./bnr. 245/1, 246/1, 246/2, 246/3 og 246/4.

Som det fremgår av kartutsnittet under, er det en arealkonflikt mellom to ulike formål i de østlige delene av dagbruddet, som ligger innenfor grensene for naturreservatet. Vi kjenner ikke til bakgrunnen for at situasjonen er som den er, men konstaterer at det aktuelle området er avsatt til dagbrudd både i gjeldende reguleringsplan og kommuneplanens arealdel.

Franzefoss Minerals AS, Olav Ingstadsvei 5, Postboks 53, NO-1309 Rud
Telefon: +47 975 05255, Organisasjonsnr. NO 882 153 002
E-post: post@kalk.no, www.kalk.no

- Kalk siden 1919 -

Det er uheldig at ikke grensen mellom dagbruddet og naturreservatet ligger langs yttergrensen av dagbruddet. Det finnes ikke noe kalkfuruskog å verne innenfor bruddkanten, noe som i seg selv taler for at grensen bør justeres. I tillegg kan denne dobbeltreguleringen vanskeliggjøre avslutning og etterbruk av dagbruddet etter endt drift.

Vi foreslår derfor at grensen for Furuberget Naturreservat justeres slik at grensen følger yttergrensen for dagbrudd og skjermingssone i gjeldende reguleringsplan og kommuneplan. Hvis det er vanskelig å justere grensene for naturreservatet, bør det i hvert fall gis en dispensasjon fra vernebestemmelsene for det aktuelle området, slik at det ikke er tvil om at arealet kan disponeres i henhold til gjeldende reguleringsplan og arealplan.

Med vennlig hilsen
for **Franzefoss Minerals AS og Jessnesstranda 2 AS**

Håkon Mørk

Plan- og ressursjef

Franzefoss Minerals AS, Olav Ingstadsvei 5, Postboks 53, NO-1309 Rud
Telefon: +47 975 05255, Organisasjonsnr. NO 882 153 002
E-post: post@kalk.no, www.kalk.no

- Kalk siden 1919 -

Høringsuttalelse fra Hamar og Hedemarken turistforening

Hamar og Hedemarken Turistforening

Statsforvalteren i Innlandet
sfinpost@statsforvalteren.no
att: Andrea Vestvik

Hamar 20. april 2023

Furuberget naturreservat - høring av forvaltningsplan

Vi i Hamar og Hedemarken Turistforening (HHT) synes det er fint at det nå blir utarbeidet en forvaltningsplan for Furuberget naturreservat. Furuberget er svært viktig for nærmiljø friluftsliv for veldig mange bosatt og besøkende til Hamarregionen. Våre innspill har fokus på friluftsliv.

Vi er glade for det gode samarbeidet vi har både med Hamar kommune, grunneierne og Statsforvalteren både om reservatet og hele Furuberget.

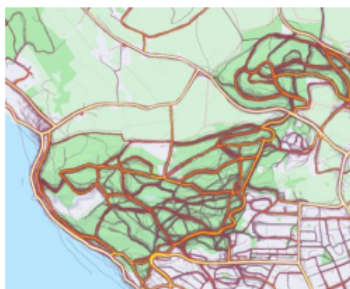
Vi har følgende kommentarer til delpunkter:

Delkapittel: Annen negativ påvirkning.

Vi er enige i at det er gunstig med kanalisering av ferdsel og viser til det pågående prosjektet vi har fått lov til å utføre – merking og skilting av tre nye runder som er i og/eller gjennom reservatet. Når vi i vår blir ferdige med merking og skilting har vi følgende runder: Bergstirunden, Vernerunden og Borgunden.

Delkapittel: Friluftsliv

Vi støtter tankegangen om å la en (evnt flere) hovedtraseer gjennom reservatet være lov å sykle – og at man så informerer godt om hva som er lov og hva som ikke er lov.

Vi har tatt skjermbilde av «Strava Heat map» for sykkel og viser tydelig at det trengs mer informasjon om dette med sykkelbruk for vi tror det er mange som ikke kjenner til dagens forbud.

Det kan være aktuelt å utvikle et sykkelområde nær dagsturhytta (utenfor reservatet) og det er viktig å informere godt om hvordan man oppfører seg på sykkel f eks ved «stivettreglene».

Delkapittel: Verneforskrift og herunder forvaltningsmyndighetenes retningslinjer.

Friluftsliv – organisert ferdsel.

Vi ble litt usikre på teksten angående normalt vedlikehold av merkede stier men vi håper og tror det er slik å forstå at normal rydding av stien slik at man både finner fram og ser merkingen (altså normal rydding f eks ved vindfall og når trærne vokser inn i stien) er del av dispensasjonen vi har fått og at vi ikke trenger å søke mer om dette. Vi trenger en generell godkjenning til dette vedlikeholdet.

Post- og besøksadresse: Strandgata 45, 2317 Hamar | www.hht.no | hht@dnt.no
Telefon: +47 482 59 734 / +47 62 52 28 48

Skjøtselsplan

Vi er glade for at Statsforvalteren tar en aktiv rolle i skjøtsel i reservatet.

Besøksstrategi

Kap 2.3 Friluftsliv og rekreasjon

Vi har sett på sporene av ferdsel via Strava global heatmap. Det første skjermbildet er all aktivitet. Det andre bildet er gå/løp. Dette bekrefter at det er naturlige hovedrunder det vi nå merker og skilter. Vi gjør oppmerksom på at det HHT som har alt ansvaret for merking og skilting – ikke Hamar kommune som det står i besøksstrategien (kap 3,2).

Vi slutter nå å bruke begrepet Tippetiene. De 5 rundene heter:

Vernerunden (1,2 km)

Bergstirunden (2,1 km)

Salamanderrunden (2,0 km)

Borgrunden (3,2 km)

Tårnrunden (4 km)

Vernerunden blir omtalt som en natursti og det synes vi ikke er riktig begrep. Det skal settes opp «vippe-skilt» med informasjon – ikke oppgaver.

Vi støtter arbeidet med kommunikasjonsplan og holdningsskapende tiltak og samarbeider gjerne med Statsforvalteren om informasjon om de ulike stirundene, også utenfor reservatet.

Vi ser fram til videre prosess rundt vår viktige nærskog Furuberget.

Vennlig hilsen

Hamar og Hedemarken Turistforening

Ingeborg Nordlund
Styreleder

Margrete Ruud Skjeseth
daglig leder

Høringsuttalelse fra Hans Olav Velten 23.04.2023

En kort tilbakemelding fra meg som nærmeste nabo til området. Bostedet er ved starten av Bergstien.

Vi har spesielt én bekymring når det gjelder verneområdet. Det er spredning av uønskede vekster inn i området. Dovrebanen følger mjøskanten. Den har stor trafikkmengde, og drar med seg mye i dragsuget gjennom lufta. De siste årene har vi merket spredning av Canadagullris. Den har slått seg til langs jernbanetorget, og sprer seg videre derfra. Planten er uønsket, og utgjør en trussel mot den naturlige vegetasjonen. Vi mener det er nødvendig med en øyeblikkelig aksjon for å stoppe denne spredningen inn i Furuberget. En annen plante vi ser spre seg i området, er berberris. Den stammer sikkert fra gamle hager i området.

En annen ting som bekymrer oss for Furuberget, er en økende aktivitet med bålbrekking, ikke minst i området der det nå er etablert dagsturhytte. Som nabo opplever vi gang på gang å måtte slokke bål som noen har gått fra. Store deler av våren og sommeren er det ikke mye som skal til før en har satt fyr på hele Furuberget. Vi mener det er nødvendig med et totalforbud mot bålbrekking i området.

Vi ser ellers positivt på tiltakene i planen, og ønsker lykke til med gjennomføringen.

Høringsuttalelse fra Hamar orienteringsklubb

Hamar, 21. april 2023

Deres ref. 2022/10205 Vestvik

Statsforvalteren i Innlandet
2604 Lillehammer

Furuberget naturreservat, høringsuttalelse fra Hamar orienteringsklubb

Hamar o-klubb har mottatt melding om forslag til forvaltningsplan for Furuberget naturreservat med tilhørende skjøtelsesplan, besøksstrategi og en vurdering av innspill ved oppstart.

Forvaltningsplanen med tilbehør er en på høy tid nødvendig avklaring av allmenhetenes muligheter og begrensninger, snart 30 år etter at reservatet ble opprettet. I denne perioden har manglende forvaltning/skjøtsel ført til mye av det som forvaltningsplanen beskriver som uønsket utvikling.

Forvaltningsplanen erkjenner ikke i tilstrekkelig grad orienteringskartet for Furuberget som et legitimt idrettsanlegg.

Forvaltningsplanen behandler ikke skjøtsel av vindfall.

Det er utydelig hva som er eksisterende stier.

Forslaget til forvaltningsplan opprettholder prinsippet om at organisert idrett ikke er tillatt. Statsforvalteren legger et svært lavt aktivitetsnivå til grunn når eventuelle dispensasjoner skal vurderes. Hamar o-klubb har nå god oversikt over de mest sårbare områdene i reservatet, og forholdt oss til det. Reservatet sammen med kalkbruddet reduserer i sterk grad det omfanget av terreng vi kan bruke. På nasjonalt nivå føres det drøftinger med departementet og Miljødirektoratet om rammeavtaler for friluftslivets og bl.a. orienteringsidrettens aktivitet i naturvernområder. Vi foreslår derfor at Hamar o-klubb kan få en slik rammeavtale. Med henvisning til behandlingen av nylig gitte dispensasjon for to tur-orienteringsposter i Furuberget, vil en rammeavtale forenkle både vår behandling og frigjøre Statsforvalteren fra enkeltsaksbehandling. Vi ser fram til å drøfte dette nærmere.

Generell øket bruk av området medvirker til planens beskrivelse av slitasje i planen og til nye tråkk og stier. Særlig har vindfall blitt liggende og nye stier og tråkk utvikler seg vilkårlig rundt til erstatning. Det vurderes ikke hvorvidt slikt omfang av nedfalle skog har konsekvenser. Tiltak for å styre uønskede følger er ikke drøftet i planen.

Det bør avklares hva som i flere sammenhenger defineres som «eksisterende sti». Kartvedlegget i planen viser det som kan oppfattes som de eneste godkjente stiene for bruk som ikke betinger dispensasjoner. Orienteringskartet Furuberget og Frøbergsberget skiller mellom tydelig og utydelig sti. På grunn av den store stitetheten i Furuberget ligger normen for slik klassifisering på et annet nivå enn i mindre brukte nærturområder. Mange stier og tråkk er derfor ikke med, men kan likevel utvikle seg til å komme innenfor normen.

Hamar o-klubb har forvaltet Furuberget og Frøbergsberget som et friluftsområde for aktiv bruk siden klubbens stiftelse i 1966. Det første spesialtegnede orienteringskartet ble laget i 1962. Kartgrunnlaget blir revidert jevnlig for bl.a. skogbestand og stier. I samarbeid med Hamar og Hedmarken turistforening laget vi for et par år siden *Tur- og kulturkartet for Furuberget* på samme grunnlag. Det er montert på flere tavler ved innfallsportene til Furuberget, deriblant reservatets. Vi håper den bruksmuligheten kan bestå.

Avslutningsvis kunne det vært interessant å få brakt på det rene om *Furuberget* etymologisk kommer fra *furu* (treslaget) eller *fure* («furet værbitt over vannet») og om det i tilfelle vil påvirke verdivurderingen av furu som et framhevet treslag i berget.

Mh

Einar Lund

Leder

Hamar ok

90146218

eina-lu2@online.no

Høringsuttalelse fra Janne Vikerødegården

Takk for utsatt frist!

Her følger høringssvar angående forvaltningsplanen for naturreservatet i Furuberget:

-Takk for presisering om at forskriften gjennomgås på nytt ved en utvidelse av reservatet.
-To grunneiere er omtalt ved navn, kunne ønske å vite hvor mange grunneiere det er totalt.

-Området som er vernet inne i kalkbruddet har ingen verneverdi og bør derfor ut av planen. Slik dette området endte opp som vernet mener jeg skyltes en forhastet verneprosess på tidlig nittital. Grensen fulgte i sin tid bruddkanten og siden har masser radt ut og til dels blitt pålagt senket til platåer av annen statlig instans for å unngå ytterligere utglidninger. Her har slik jeg husker det to ulike statlige instanser satt sine ulike krav opp mot hverandre. Her har krav om sikkerhet for turgåere og ansatte blitt satt opp mot vern. Jeg må ta forbehold om hvor presist dette er da jeg ikke var direkte involvert i prosessen.

Nå som bergdriften har søkt om driftshvile, skal bruddet omdisponeres/ utvikles. Vi ber om raushet og fleksibilitet i denne sammenhengen. Det kan hende det for eksempel kan være hensiktsmessig at naturreservatets grense mot bruddet senkes noe i terrenget, eller at kanten bør renskes enda noe mer for sikkerheten. En god overgang mellom bruddet og reservatet kan forhåpentligvis gagne begge interesser.

Vi ønsker oss en god dialog med dere hos Statsforvalteren i denne prosessen og håper på å finne en god løsning i overgang mellom det bruddområdet blir etter omdisponering/utvikling og vernet skog.

- Det er lavt kunnskapsnivå blant befolkningen om hva som er tillatt og ikke tillatt innen reservatet. Jeg tenker her på sykling, bål, overnatting utendørs, plukking av planter vs sopp og bær. Ooptenning av bål kan kun gjøres på godt merkede bål plasser utenfor reservatet i vinterhalvåret.

Skilting bør så langt det lar seg gjøre utformes i slektenskap med eksisterende skilting av bygdeborgen. Det kan være tilsvarende format, materialbruk mv.

Er det hensiktsmessig økonomisk å vente med skilting til reservatets grenser er avklart mtp utvidelse og justeringer mot bruddet?

- Jeg setter pris på at det er tillatt med jakt og ber om at dette videreføres som dere foreslår. Jakt i området er ikke ønskelig med så mange brukere av friluftsområdene, men jaktarealet kan da inngå i et større området som legges til grunn når grunneierlag disponerer antall dyr de kan ha i jaktkvota.

-Det står at det må omsøkes å benytte motorisert ferdsel ved uttak av trær og andre arbeider i reservatet. Bør det ikke her oppfordres til bruk av hest?

-Ber også om at det legges inn i planen at det tillates med beitedyr slik som geit, sau og ku. Dette kan være til fordel for mangfoldet samt holde noe vegetasjon nede. Disse dyrene kan utstyres med «no fence»halsbånd el, slik at inngjerding unngås.

Hilsen Janne Vikerødegården

Høringsuttalelse fra Innlandet fylkeskommune

Innlandet
fylkeskommune

Samfunnsutvikling - Klima, miljø og naturmangfold

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Deres ref:
2022/10205

Vår ref:
2022/18108-4
Ane Dorthea Lundberg Nordlie, naturmangfold
Tuva Marie Eiklid, friluftsliv
Henriette Aasen, arkeologi

Dato:
24.04.2023

Høringssvar: Furuberget naturreservat - høring av forvaltningsplan

Vi viser til brev mottatt 22. mars 2023 fra Statsforvalteren i Innlandet.

Bakgrunn

Statsforvalteren i Innlandet har sendt en forvaltningsplan for Furuberget naturreservat ut på høring. Reservatet ble opprettet i 1993 for å ta vare på et område med kalkfuruskog med flere sjeldne og truede arter, som er et av de større sammenhengende områdene med kalkfuruskog. Forvaltningsplanen inneholder eksempelvis tiltak for skjøtsel av skogene og tilrettelegging for friluftsliv, bekjempelse av fremmede arter og utfordringer knyttet til forvaltningen, for å nevne noe. Under følger fylkeskommunens uttalelse til høringsforslaget.

Fylkeskommunens uttalelser

Friluftsliv

Planen viser en god bevissthet rundt å ivareta friluftslivsinteressene for allmennheten samt å minimere de negative effektene av ferdsel på verneverdiene. Med ny dagsturhytte i området er det også en god bevissthet rundt flere og nye brukere samt tiltaks, og tilretteleggingstiltak.

Arkeologi

Det er ikke kjent kulturminner innenfor naturreservatet per i dag, men vi har nylig fått informasjon om kulturminner som kan være automatisk freda, og som kanskje ligger innenfor grensene for naturreservatet. Befaring med registrering av dette kulturminnet planlegges gjennomført i år. Dersom dette blir gjennomført så snart området er snøfritt, er det kanskje mulighet for å innarbeide kulturminnet i planen, dersom det viser seg at det ligger innenfor området til naturreservatet.

Kulturarv ber om at det innarbeides en adgang for kulturminnemyndighetene til å foreta kulturminneregistrering og at det kan gis dispensasjon for eventuell nødvendig skjøtsel av kulturminner i naturreservatet, jf. vår uttalelse av 16.12.2022 ved oppstart av arbeidet.

Naturmangfold

Fylkeskommunen har ansvar for høstbare, ikke-truede arter. Vi har ingen merknader til forvaltningsplanen i forbindelse med våre ansvarsarter. Planen tar fint for seg forvaltningsutfordringer og løsninger knyttet til naturmangfold, og fremstiller fornuftige tiltak for å bevare verdiene i området.

Postadresse:
Postboks 4404
Bedriftssenteret
2325 Hamar

Besøksadresse:
Innlandet fylkeskommune
Parkgata 64
Hamar

Telefon: +47 62 00 08 80
E-post: post@innlandetfylke.no
Internett: www.innlandetfylke.no
Org.nr.: 920717152

Med vennlig hilsen

Arne Magnus Hekne
Seksjonssjef klima og miljø

Ane Dorthea Lundberg Nordlie
Rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.